

Strategia Națională din 27 mai 2009 privind implementarea serviciului universal în sectorul comunicațiilor electronice, aprobată prin Ordinul Ministrului Comunicațiilor și Societății Informaționale nr. 461/2009

1.Introducere

Comunicațiile reprezintă astăzi pentru România, ca și pentru majoritatea statelor lumii, un sector strategic al economiei naționale. Amploarea investițiilor atrase, expansiunea rapidă și mai ales capacitatea de a induce un efect multiplicativ de creștere economică, prin potențialul deosebit de stimulare a dezvoltării altor sectoare, au transformat în ultimii 20 de ani comunicațiile în unul dintre cele mai importante motoare ale economiei, atât la nivelul fiecăruia dintre statele lumii, cât și la nivel global.

Sectorul comunicațiilor electronice cunoaște în România o orientare clară către un anumit profil concurențial. Astfel, dezvoltarea ofertelor bazate pe infrastructura proprie de acces la utilizatori a înregistrat un succes notabil în țara noastră, pe fundalul cererii în continuă creștere, alimentate de sporirea puterii de cumpărare și de preferințele de consum tot mai sofisticate ale utilizatorilor români, care nu a putut fi acoperită de oferta insuficientă a unei rețele fixe tradiționale subdezvoltate. La sfârșitul anului 2008, în România existau nu mai puțin de 6 companii de telefonie mobilă ce furnizau sau se pregăteau să furnizeze servicii pe infrastructura proprie, 33 de operatori care furnizau servicii de acces la rețeaua proprie de telefonie fixă și peste o mie de rețele de comunicații electronice utilizate pentru furnizarea accesului la internet în bandă largă.

Totodată, fenomenul de convergență apărut datorită noilor tehnologii dă un impuls tot mai puternic concurenței directe dintre companiile care oferă servicii de telefonie la puncte fixe și la puncte mobile, operatorii de rețele publice mobile câștigând din ce în ce mai mult teren pe segmentul serviciilor oferite la puncte fixe.

Astfel, din punctul de vedere al utilizatorilor finali, maximizarea posibilităților de alegere între mai mulți furnizori și asigurarea unui maximum de beneficii din serviciile disponibile, la un anumit nivel al prețului, devin instrumente esențiale pentru a crește în mod direct gradul de satisfacție al acestora, din punctul de vedere al prețului sau al valorii de întrebuințare a serviciilor.

În acest context și luând în considerare necesitatea alinierii complete la standardele de serviciu universal, astfel cum sunt prevăzute acestea în Directiva 2002/22/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 7 martie 2002 privind serviciul universal și drepturile utilizatorilor cu privire la rețelele și serviciile electronice de comunicații (directiva privind serviciul universal), se impune revizuirea de către Ministerul Comunicațiilor și Societății Informaționale, denumit în continuare MCSI, a Documentului de politică și strategie privind implementarea serviciului universal în sectorul comunicațiilor electronice, document adoptat prin Ordinul ministrului comunicațiilor și tehnologiei informației

nr. 184/2004, cu modificările ulterioare. Noua strategie cuprinde obiective și măsuri corespunzătoare, care vor trebui implementate până la data de 31 decembrie 2012.

2. Informații generale relevante

Existența unui mediu concurențial real în sectorul comunicațiilor electronice nu constituie încă o garanție suficientă pentru satisfacerea nevoilor de comunicare ale tuturor cetățenilor României. Eforturile de asigurare a dreptului de acces la serviciul universal trebuie să continue prin furnizarea unui set de servicii de comunicații electronice de calitate și la tarife accesibile, pe întreg teritoriul României, astfel încât, indiferent de localizarea geografică, utilizatorii finali să beneficieze de aceleași avantaje și oportunități de dezvoltare.

Accesul la un set minim de servicii de comunicații electronice este considerat un drept fundamental al cetățenilor, esențial pentru integrarea acestora în comunitate și, în sens mai larg, în societatea informațională. Serviciile de comunicații electronice depășesc latura personală și de afaceri a comunicării, constituind un instrument esențial pentru furnizarea către public a tuturor tipurilor de informații, bunuri și servicii, atât de către administrația publică (servicii sociale, de învățământ sau medicale, de exemplu), cât și de către sectorul privat (serviciile societății informaționale). Cei care nu au acces la servicii de comunicații electronice riscă să fie marginalizați în societatea secolului XXI.

Având în vedere toate aceste aspecte, protejarea intereselor utilizatorilor finali necesită definirea și implementarea unei politici și strategii de serviciu universal eficiente și coerente.

În România, sectorul comunicațiilor electronice a cunoscut în ultimii ani o evoluție deosebit de dinamică, bazată pe investiții structurale în dezvoltarea tehnologiilor consacrate și pe adoptarea rapidă a inovațiilor în domeniu. Cu o rată a penetrării telefoniei la puncte mobile de peste 114% la sfârșitul anului 2008, România s-a aliniat tendințelor înregistrate în celelalte state membre ale Uniunii Europene, în timp ce rata penetrării accesului la internet în bandă largă, practic inexistent în România în urmă cu 4 ani, a cunoscut o dezvoltare semnificativă, ajungând la 11,7% la sfârșitul anului 2008. Totodată, aproximativ 54% din gospodăriile din România beneficiau la sfârșitul anului 2008 de acces la rețeaua publică de telefonie la un punct fix, însă 60% din aceste gospodării se află în mediul urban.

Ca urmare a creșterii concurenței și a evoluției economico-sociale de ansamblu, care au dus la apropierea situației de fapt din România de limitele naturale de creștere a disponibilității serviciilor, va putea fi luată în considerare folosirea parțială sau chiar integrală a fondurilor disponibile pentru finanțarea creșterii disponibilității serviciilor de telefonie.

Creșterea gradului de utilizare și asigurarea calității și accesibilității conexiunii de acces la internet în toate sectoarele vieții economico-sociale conduc la atingerea dezideratului de societate informațională, oferind întregii societăți posibilitatea de

a beneficia din plin de avantajele accesului la informații, condiție esențială a noii direcții în care se îndreaptă România.

3. Priorități, politici și cadru juridic existente

3.1. Premisele și prioritățile implementării serviciului universal

Acțiunile întreprinse până în prezent în vederea implementării serviciului universal au ținut cont de particularitățile situației din România față de situația existentă în alte țări europene și, în special, în statele membre ale Uniunii Europene. În timp ce în majoritatea țărilor din Uniunea Europeană a fost posibilă desemnarea cvasiautomată ca furnizor de serviciu universal a operatorului național de rețele publice fixe, fost deținător al monopolului, datorită rețelei sale bine dezvoltate care putea fi relativ ușor extinsă către orice nou utilizator, în România situația a fost radical diferită din cauza ratei de penetrare considerabil mai mici. Astfel, în timp ce în statele membre ale Uniunii Europene deservirea tuturor utilizatorilor poate fi realizată la costuri rezonabile, în România costurile de conectare pe termen scurt a tuturor gospodăriilor la rețeaua publică fixă ar fi fost foarte mari, necesitând o extindere masivă a rețelei. În plus, relieful României, constituit în proporție de 30% din munți, ar fi făcut și mai dificilă această extindere.

Având în vedere cele de mai sus, MCSI s-a concentrat, conform Documentului de politică și strategie privind implementarea serviciului universal în sectorul comunicațiilor electronice, document adoptat prin Ordinul ministrului comunicațiilor și tehnologiei informației nr. 184/2004, cu modificările ulterioare, pe două direcții de dezvoltare pe termen scurt: asigurarea accesului comunităților rurale izolate la rețeaua publică de telefonie, prin intermediul telecentrelor, și asigurarea accesibilității serviciilor de acces la rețeaua publică de telefonie la punct fix, pentru anumite categorii defavorizate de utilizatori, urmând ca pe termen lung obiectivul să fie furnizarea accesului la rețeaua publică de telefonie, la puncte fixe, în fiecare casă.

În decurs de 4 ani, între 2004 și 2008, Autoritatea Națională pentru Administrare și Reglementare în Comunicații, denumită în continuare ANCOM, a organizat 7 licitații pentru instalarea de telecentre în 633 de localități din mediul rural fără acces sau cu acces redus la rețelele publice de telefonie, 7 operatori fiind desemnați furnizori de serviciu universal, având obligația de a oferi locuitorilor servicii de telefonie, fax și acces la internet. Instalarea de telecentre în localități izolate a fost primul pas spre reducerea decalajului informațional existent între mediul urban și cel rural. Astfel, telecentrele asigură accesul comunităților rurale la serviciile de comunicații electronice și reprezintă, totodată, avanposturi ale infrastructurii de comunicații care facilitează extinderea rețelelor la nivelul gospodăriilor individuale. În același timp, înființarea telecentrelor contribuie la familiarizarea și educarea consumatorilor cu privire la serviciile de comunicații electronice, conducând și la creșterea cererii pentru acest tip de servicii în mediul rural.

O altă direcție de dezvoltare pe termen scurt a avut ca scop sprijinirea anumitor categorii defavorizate de populație în vederea asigurării accesibilității serviciilor de acces la rețeaua publică de telefonie la un punct fix. În acest sens, în anii 2004 și 2005 au fost acordate subvenții pentru plată abonamentelor pentru serviciile de telefonie la puncte fixe unui număr de peste 500.000 de familii cu venituri reduse.

La momentul implementării lor, aceste măsuri au constituit o soluție viabilă pentru asigurarea posibilității de comunicare pentru toți cetățenii, dar în contextul aderării României la Uniunea Europeană este nevoie de o nouă abordare cu privire la serviciul universal, pentru a asigura disponibilitatea serviciilor de telefonie la puncte fixe în fiecare casă.

În astfel de condiții se impune dezvoltarea unei noi strategii prin care să se asigure un grad ridicat de acces, într-un timp relativ scurt, la serviciile de comunicații electronice din sfera serviciului universal, care să dea posibilitatea conectării unui număr cât mai mare de utilizatori.

3.2. Cadrul juridic și politica de reglementare a serviciului universal la nivelul Uniunii Europene

Asigurarea unui nivel determinat de calitate a serviciilor incluse în sfera serviciului universal, la un tarif accesibil, pentru toți utilizatorii a fost consacrată ca obiectiv al politicii comunitare, în contextul adoptării pachetului de măsuri menite să pregătească momentul liberalizării depline a pieței de telecomunicații. Însă odată cu revizuirea cadrului european de reglementare, finalizată prin adoptarea pachetului de directive din anul 2002, normele referitoare la serviciul universal au fost revizuite și grupate în Directiva 2002/22/CE. Conform acestei directive, fiecare stat membru are obligația de a asigura disponibilitatea unui set minim de servicii pentru toți utilizatorii finali, la un preț accesibil și în condiții de calitate determinate. Directiva detaliază cerințele aferente fiecărui serviciu care intră în componența setului minim și conține prevederi referitoare la accesibilitatea tarifelor, controlul cheltuielilor de către utilizatorii finali, calitatea serviciilor, costul asigurării serviciului universal, finanțarea acestuia și transparența mecanismului de finanțare, precum și la posibilitatea revizuirii setului minim de servicii, ca urmare a evoluțiilor sociale, economice și tehnologice.

3.3. Cadrul juridic și politica națională de reglementare a serviciului universal

Cadrul legislativ cu privire la serviciul universal are la baza Legea nr. [304/2003](#) pentru serviciul universal și drepturile utilizatorilor cu privire la rețelele și serviciile de comunicații electronice, republicată, denumită în continuare Legea serviciului universal, care transpune în plan național prevederile Directivei 2002/22/CE.

Conform dispozițiilor art. 3 alin. (1) din Legea serviciului universal, "dreptul de acces la serviciul universal reprezintă dreptul tuturor utilizatorilor finali de pe teritoriul României de a beneficia de serviciile din sfera serviciului universal, la un anumit nivel de calitate, indiferent de localizarea geografică și la tarife accesibile".

MCSI, în calitate sa de coordonator și garant al dezvoltării pieței de comunicații electronice din România, are atribuția de a stabili politica și strategia privind implementarea serviciului universal. În acest sens, MCSI stabilește obiectivele de atins în vederea asigurării posibilității de comunicare pentru toți cetățenii, cu respectarea principiilor transparenței, obiectivității, proporționalității și nediscriminării și având în vedere limitarea posibilelor efecte negative asupra concurenței.

Conform art. 4 alin. (3) din Legea serviciului universal, pe baza politicii și strategiei stabilite de MCSI, ANCOM are obligația să asigure dreptul de acces la serviciul universal pe întreg teritoriul României. ANCOM are atribuții concrete în implementarea serviciului universal, fiind instituția abilitată să elaboreze condițiile și procedura de desemnare a furnizorilor de serviciu universal, să impună obligații în sarcina acestor furnizori în scopul îndeplinirii obiectivelor stabilite de către MCSI, precum și să asigure îndeplinirea acestor obligații prin intermediul activităților de monitorizare și control.

Potrivit prevederilor art. 3 alin. (2) din Legea serviciului universal, serviciile incluse în sfera serviciului universal sunt:

- a) furnizarea accesului la rețeaua publică de telefonie, la punct fix;
- b) serviciul de informații privind abonații și punerea la dispoziție a registrelor abonaților;
- c) accesul la telefoanele publice cu plată.

Pe lângă acestea, ANCOM poate dispune măsuri specifice pe care, în temeiul dispozițiilor art. 8 și 9 din Legea serviciului universal, le poate impune furnizorilor de serviciu universal pentru a asigura accesul utilizatorilor finali cu dizabilități la serviciile incluse în sfera serviciului universal și, respectiv, pentru a asigura accesibilitatea serviciilor de telefonie destinate publicului.

În vederea asigurării condițiilor de exercitare a dreptului de acces la serviciul universal, art. 4 din Legea serviciului universal prevede soluția desemnării unui sau mai multor furnizori de serviciu universal, cărora li se va impune obligația de a presta unul sau mai multe servicii din sfera serviciului universal, în anumite zone sau pe întreg teritoriul României. Condițiile și procedura de desemnare a furnizorilor de serviciu universal se stabilesc de ANCOM, cu respectarea principiilor eficienței, obiectivității, transparenței și nediscriminării, niciun furnizor de rețele sau de servicii de comunicații electronice nefiind a priori exclus.

În cazul în care estimează că furnizarea serviciilor din sfera serviciului universal ar putea constitui o sarcină injustă pentru furnizorii de serviciu universal, ANCOM va acționa în vederea determinării costului net al furnizării acestor servicii. În cazul în care constată, pe baza stabilirii costului net, că prestarea serviciilor din sfera serviciului universal reprezintă o sarcină injustă pentru furnizorul de serviciu

universal, ANCOM va decide, la cererea furnizorului de serviciu universal, compensarea costului net astfel determinat, utilizând un mecanism de compensare a costului net, prin intermediul unui fond de serviciu universal.

4. Definirea problemei

În general, în România utilizatorii din mediul urban beneficiază de o mai mare diversitate a ofertei de servicii față de utilizatorii din mediul rural, care se confruntă fie cu problema posibilității limitate de alegere, având la dispoziție un singur furnizor sau un număr restrâns de furnizori pentru majoritatea serviciilor, fie cu problema lipsei accesului la mijloacele de comunicații, în situația în care se află în afara ariei de acoperire a rețelelor de comunicații electronice.

Prin urmare, se impune adoptarea de măsuri care să transforme serviciul universal într-un instrument eficient de promovare a coeziunii sociale, economice și culturale în cadrul comunității, care să încurajeze o distribuție mai echilibrată a populației, având ca efect decongestionarea zonelor metropolitane, reducerea poluării și a traficului în marile orașe, și care să contribuie la estomparea diferențelor de dezvoltare dintre zonele rurale și cele urbane.

Conform Comunicării Comisiei Europene din 25 septembrie 2008 privind revizuirea periodică a scopului serviciului universal în comunicații electronice, termenul de "acces la punct fix" se referă la reședința utilizatorului (acolo unde mai mulți membri ai unei gospodării pot folosi în comun o conexiune), și nu la obligația operatorului de a folosi o tehnologie fixă, astfel încât nu se impune nicio constrângere în ceea ce privește mijloacele tehnice - fie ele fixe sau mobile - prin care conexiunea este furnizată.

În contextul existenței unei multitudini de servicii, de modele de afaceri, tipuri de rețele și tehnologii, convergența reprezintă un obiectiv major pentru toți factorii interesați în dezvoltarea pieței de comunicații în ansamblul ei. Ca urmare a digitalizării rețelelor, diferențierea din punctul de vedere al potențialului de furnizare a serviciilor între rețelele de comunicații electronice (fixe și mobile) se reduce din ce în ce mai mult, acestea devenind complementare. Aceasta înseamnă că serviciile respective pot fi furnizate printr-o gamă foarte vastă de categorii de infrastructură, determinând o creștere a concurenței. În mod subsecvent, ca urmare a eficientizării utilizării elementelor de infrastructură, lipsa de capacitate devine din ce în ce mai puțin o problemă. Intensificarea competiției va face ca părțile care anterior aveau strict delimitate pozițiile pe piață să devină brusc competitori. Acest fapt conduce la scăderea tarifelor, la creșterea rapidă a capacității/vitezei de conectare și la o puternică creștere a numărului de servicii și aplicații.

5. Obiectivele strategiei privind implementarea serviciului universal

Promovarea intereselor utilizatorilor finali reprezintă o prioritate majoră a strategiei de dezvoltare a sectorului comunicațiilor. Instrumentele la care statul

trebuie să recurgă pentru atingerea acestui obiectiv sunt multiple și complexe, mergând de la impunerea unor obligații de transparență menite să ajute utilizatorii finali în luarea unei decizii informate, până la protejarea acestora în relația cu furnizorii, prin mecanismele administrate de autoritatea de reglementare. Totodată, statul trebuie să vegheze la implementarea unor sisteme adecvate de apărare a dreptului la viață privată în acest sector, în vederea combaterii amenințărilor specifice, inerente utilizării noilor tehnologii de comunicație, precum și la asigurarea integrității și securității rețelelor publice de comunicații electronice.

De asemenea, promovarea intereselor specifice ale utilizatorilor cu nevoi sociale speciale trebuie să constituie o prioritate, în spiritul politicilor europene de promovare a incluziunii sociale.

În acest sens, se impune implementarea unui set de acțiuni care să ducă la îndeplinirea următoarelor obiective strategice:

5.1.Asigurarea, până la data de 31 decembrie 2012, a condițiilor necesare pentru ca cererile rezonabile ale utilizatorilor finali privind accesul și conectarea la un punct fix la rețelele publice de telefonie, precum și accesul la un punct fix la serviciile de telefonie destinate publicului să fie acoperite de cel puțin un furnizor de rețele sau servicii de comunicații electronice.

5.2.Asigurarea serviciului de informații privind abonații și punerea la dispoziție a registrelor abonaților.

5.3.Asigurarea accesului la telefoanele publice cu plată.

5.4.Asigurarea de condiții echivalente de acces pentru utilizatorii finali cu dizabilități la serviciile de telefonie.

6.Principii generale

Având în vedere caracteristicile tehnice, care permit operatorilor de rețele publice mobile să furnizeze acces la rețeaua publică de telefonie în condiții de funcționalitate similare cu cele oferite de operatorii de rețele publice fixe, precum și scopul principal al serviciului universal, și anume asigurarea posibilității de comunicare pentru toți cetățenii, prezentul document de politică și strategie pornește de la principiul neutralității tehnologice, considerând că obiectivul asigurării accesului la rețeaua publică de telefonie la punct fix și al furnizării unui mijloc rezonabil de acces la serviciul de telefonie destinat publicului poate fi atins atât prin intermediul rețelelor de telefonie fixă, cât și prin intermediul rețelelor de telefonie mobilă. Astfel, aceasta conexiune poate fi realizată prin folosirea oricărei tehnologii, prin cablu sau pe cale radio (wireline sau wireless), în măsura în care sunt asigurate funcțiile cerute.

Luând în considerare principiul neutralității tehnologice, România va beneficia de dezvoltarea rețelilor publice mobile, acestea devenind o alternativă viabilă ca urmare a extinderii din ultimii ani și a dezvoltării serviciilor de telefonie la puncte fixe, operatorii de telefonie mobilă acoperind până la 96% din populație, rata de acces ajungând la sfârșitul anului trecut până la 114% (SIM-uri active).

De asemenea, la desemnarea furnizorilor de serviciu universal se va avea în vedere respectarea principiilor eficienței, obiectivității, transparenței și nediscriminării, niciun furnizor de rețele sau de servicii nefiind a priori exclus.

7.Direcții de acțiune

Pentru atingerea obiectivelor strategice, se va aplica următorul set de acțiuni:

(1)Obiectivul 5.1. Asigurarea, până la data de 31 decembrie 2012, a condițiilor necesare pentru ca cererile rezonabile ale utilizatorilor finali privind accesul și conectarea la un punct fix la rețelele publice de telefonie, precum și accesul la un punct fix la serviciile de telefonie destinate publicului să fie acoperite de cel puțin un furnizor de rețele sau servicii de comunicații electronice.

Actiunea 5.1.1. Crearea premiselor pentru asigurarea posibilității de furnizare a serviciilor de telefonie la puncte fixe din sfera serviciului universal, prin intermediul oricărui tip de rețea (fixă sau mobilă) ce ofera astfel de servicii.

Pentru a asigura accesul tuturor cetățenilor la serviciile de comunicații electronice din sfera serviciului universal, se vor lua măsuri pentru furnizarea de servicii de telefonie la punct fix.

În acest sens, ANCOM va stabili cadrul juridic necesar, precum și condițiile pentru desemnarea unuia sau mai multor furnizori de serviciu universal, care vor avea obligația de a satisface toate cererile rezonabile ale utilizatorilor finali privind accesul și conectarea la un punct fix la rețele publice de telefonie și de acces la un punct fix la serviciile de telefonie destinate publicului.

Conexiunea furnizată trebuie să asigure utilizatorilor finali posibilitatea de a iniția și de a primi apeluri telefonice locale, naționale și internaționale, comunicații prin fax, comunicații de date, la o rată de transfer suficientă pentru a permite accesul funcțional la internet și de a iniția, în mod gratuit, apeluri către numărul unic de urgență 112.

De asemenea, dezvoltarea de noi rețele publice de telefonie care să ofere servicii la punct fix în vederea asigurării dreptului de acces la serviciile din sfera serviciului universal pentru populația care nu are acces la acest tip de servicii constituie un obiectiv al prezentei strategii.

În acest scop, ANCOM va realiza un studiu pentru identificarea localităților în care se impune realizarea de rețele de comunicații electronice până la data de 31 octombrie 2009. Studiul va prezenta defalcăt localitățile în care nu există acoperire, respectiv localitățile parțial acoperite de rețele de comunicații electronice.

Pentru a asigura disponibilitatea serviciilor de telefonie la puncte fixe pentru utilizatorii finali care nu dispun de o astfel de conexiune și pentru a permite

dezvoltarea de rețele publice de telefonie care să asigure accesul utilizatorilor finali, ANCOM va desemna furnizorii de serviciu universal prin intermediul unor proceduri competitive sau, acolo unde nu este posibilă desemnarea pe baza unor astfel de proceduri, din oficiu.

Actiunea 5.1.2. ANCOM va putea stabili, în condițiile legii, măsuri care să asigure abonaților posibilitatea de a-și monitoriza și controla cheltuielile, precum și de a evita deconectarea nejustificată.

(2) Obiectivul 5.2. Asigurarea continuității furnizării serviciului de informații privind abonații și punerea la dispoziție a registrelor abonaților

Acțiunea 5.2.1. ANCOM va lua toate măsurile astfel încât furnizorul de serviciu universal desemnat să pună la dispoziția utilizatorilor finali cel puțin un registru complet al abonaților, în formă tipărită, electronică sau în ambele forme. Registrul trebuie actualizat periodic, cel puțin o dată pe an, iar forma acestuia se aprobă în prealabil de către ANCOM.

Actiunea 5.2.2. ANCOM va lua de asemenea toate măsurile astfel încât furnizorul de serviciu universal desemnat să pună la dispoziția utilizatorilor finali, inclusiv a utilizatorilor de telefoane publice cu plată, cel puțin un serviciu de informații privind abonații.

ANCOM va stabili ce categorii de informații vor fi puse la dispoziția publicului prin intermediul registrului abonaților și serviciului de informații privind abonații, cu respectarea condițiilor prevăzute la art. 11 din Legea nr. [506/2004](#) privind prelucrarea datelor cu caracter personal și protecția vieții private în sectorul comunicațiilor electronice, cu modificările și completările ulterioare.

(3) Obiectivul 5.3. Optimizarea modalităților de asigurare a accesului la telefoanele publice cu plată

Actiunea 5.3.1. ANCOM va realiza un studiu, până la data de 31 octombrie 2009, care să releve dacă la nivel național există un număr suficient de telefoane publice cu plată, o acoperire geografică corespunzătoare, care să asigure un nivel de calitate adecvat al serviciilor, în vederea satisfacerii necesităților rezonabile ale utilizatorilor finali, precum și dacă accesibilitatea acestor telefoane pentru persoanele cu dizabilități este asigurată în condiții echivalente celor de care beneficiază ceilalți utilizatori finali. În urma analizării datelor obținute, ANCOM va decide, dacă va fi cazul, desemnarea unui sau mai multor furnizori de serviciu universal care vor avea obligația de a implementa telefoane publice cu plată.

(4) Obiectivul 5.4. Asigurarea de condiții echivalente de acces pentru utilizatorii finali cu dizabilități la serviciile de telefonie

ANCOM va lua toate măsurile pentru a asigura posibilitatea utilizatorilor finali cu dizabilități de a beneficia de condiții echivalente de acces ale celorlalți utilizatori finali la serviciile de telefonie, inclusiv la numărul unic de urgență 112, la serviciile de informații privind abonații și la registrul abonaților. Aceste măsuri vor avea în vedere, printre altele, următoarele:

a) eliberarea de facturi detaliate în formate alternative, la cererea persoanelor cu deficiențe de vedere (tipărite cu caractere mai mari sau în limbaj Braille);

b) furnizarea gratuită a unor servicii, precum serviciul de informații privind abonații;

c) instalarea de telefoane publice cu plată care să permită accesul persoanelor cu dizabilități locomotorii sau de telefoane publice cu text pentru persoanele cu deficiențe de auz sau de vorbire.

8. Rezultatele strategiei

Prin implementarea prevederilor prezentei strategii se urmărește alinierea completă la standardele de serviciu universal, astfel cum sunt prevăzute acestea în Directiva 2002/22/CE, respectiv furnizarea accesului la rețeaua publică de telefonie, la un punct fix, în condiții de disponibilitate, calitate și accesibilitate similare mediei înregistrate în statele membre ale Uniunii Europene.

9. Rezultatele acțiunilor

Politica MCSI se concentrează, pe termen scurt, pe asigurarea accesibilității serviciilor de telefonie pentru o pătură socială cât mai largă din rândul cetățenilor României, prin extinderea gradului de acces la rețelele de comunicații electronice. Pe această bază, se preconizează creșterea gradului de disponibilitate a serviciilor de telefonie, acționându-se în direcția îndeplinirii obiectivului privind furnizarea accesului la rețeaua publică de telefonie, la un punct fix, și prevenindu-se activ apariția fenomenului de excluziune socială.

De asemenea, implementarea obiectivelor prevăzute de prezenta strategie va avea un rol esențial în combaterea excluziunii sociale, în dezvoltarea regională și, mai ales, în asigurarea posibilității de comunicare pentru toți cetățenii, înlăturând astfel barierele din calea dezvoltării structurale a societății românești spre o societate informațională modernă, compatibilă cu standardele Uniunii Europene, cu baze solide, care să asigure o integrare deplină și eficientă în structurile comunitare. Astfel, prezenta politică și strategie constituie un pas esențial în direcția integrării României din punct de vedere socioeconomic în Europa secolului XXI, creând premisele trecerii într-o nouă etapă de evoluție, cea a economiei bazate pe cunoaștere.

10. Indicatori

Monitorizarea acțiunilor se va efectua în baza următorilor indicatori:

1. rata de penetrare a serviciilor din sfera serviciului universal la nivel de populație și pe gospodării;
2. numărul de utilizatori finali în zonele geografice unde au fost implementate măsuri pentru îndeplinirea obiectivelor stabilite prin prezenta strategie;
3. gradul de acoperire cu servicii din sfera serviciului universal la nivel de populație;
4. numărul utilizatorilor cu dizabilități care au optat pentru furnizarea serviciilor de comunicații electronice ca urmare a reglementărilor specifice privind serviciul universal.

11.Implicații pentru buget

Necesarul de finanțare urmează a fi asigurat din Fondul pentru serviciul universal, în măsura în care asigurarea serviciilor din sfera serviciului universal va reprezenta o sarcină injustă pentru furnizorii de serviciu universal, gestionat de ANCOM și bazat pe o contribuție impusă unui număr cât mai mare de furnizori de pe piață. Acest mecanism prezintă mai multe avantaje: este cel mai eficient mijloc de a asigura finanțarea pentru programe destinate unor regiuni și utilizatori-țintă; este cel mai transparent mecanism de finanțare; este bazat pe principiul minimei distorsionări a pieței; contribuțiile sunt proporționale și nediscriminatorii.

12.Finanțarea acțiunilor întreprinse în vederea îndeplinirii obiectivelor de serviciu universal

În vederea compensării costului net al furnizării serviciilor din sfera serviciului universal, ANCOM va stabili un mecanism de finanțare bazat pe contribuțiile furnizorilor de rețele sau de servicii de comunicații electronice. Mecanismul de finanțare va fi administrat de ANCOM, fondurile destinate finanțării serviciilor urmând a fi identificate distinct de alte venituri administrate de autoritate.

În vederea asigurării transparenței modului de utilizare a resurselor din cadrul fondului de serviciu universal, ANCOM va include în cadrul raportului anual privind implementarea serviciului universal pus la dispoziția MCSI, într-un capitol distinct, informații privind resursele financiare disponibile în anul respectiv, modul de utilizare și sumele totale utilizate, precum și totalul resurselor financiare disponibile la încheierea exercițiului financiar.

Alocarea fondurilor destinate compensării costului net al furnizării serviciilor din sfera serviciului universal, în vederea atingerii obiectivelor de politică și strategie, va fi realizată de ANCOM, în funcție de prioritățile de implementare a serviciului universal, asigurându-se o utilizare eficientă a acestor fonduri.

ANCOM va pune la dispoziția MCSI raportul anual privind implementarea serviciului universal, inclusiv informații privind mecanismul de compensare a costului net și contribuțiile furnizorilor de rețele și servicii de comunicații electronice la compensarea costului net.

13.Implicații juridice

Din punct de vedere al cadrului juridic existent în domeniu, adoptarea prezentei strategii va necesita abrogarea Ordinului ministrului comunicațiilor și tehnologiei informației nr. 184/2004 și emiterea de decizii ale președintelui ANCOM pentru punerea în aplicare a acțiunilor prevăzute la cap. 6.

14.Proceduri de monitorizare și evaluare

Implementarea măsurilor destinate atingerii obiectivelor stabilite prin prezenta strategie revine ANCOM.

Pe parcursul implementării, MCSI va urmări aplicarea eficientă a măsurilor stabilite, prin monitorizarea continuă a modului de desfășurare a acțiunilor întreprinse în direcția îndeplinirii obiectivelor fixate, cu scopul de a identifica din timp tendințele de schimbare și de a elabora căi de acțiune adecvate noilor situații existente pe piață.

15.Etape ulterioare și instituții responsabile

Într-o societate globală aflată într-un proces de transformare semnificativ la începutul mileniului trei, autoritățile europene au conștientizat necesitatea unei viziuni de modernizare a societății și de dezvoltare a competitivității economiei europene. Această viziune, formulată în urma Consiliului Europei de la Lisabona din anul 2000 (Strategia Lisabona), a urmărit să creioneze liniile directoare ale strategiilor și politicilor care să constituie răspunsul adecvat pentru provocările generate de procesul de îmbătrânire a populației europene și de competiția din ce în ce mai acerbă pe plan global.

În realizarea obiectivelor fundamentale ale Strategiei Lisabona - susținerea creșterii economice și crearea locurilor de muncă - unul dintre instrumentele principale identificate a fost dezvoltarea unei economii bazate pe cunoaștere în coroborare cu stimularea sectorului de tehnologia informației și comunicațiilor (TIC). Astfel, au fost recunoscute avantajele utilizării serviciilor și echipamentelor TIC asupra creării societății informaționale, capabilă să stimuleze creșterea gradului de competitivitate economică, precum și de coeziune socială.

Având în vedere faptul că răspândirea beneficiilor internetului depinde tot mai mult de disponibilitatea accesului la internet cu viteză mare în rândul cetățenilor și companiilor, utilizarea sporită a serviciilor de comunicații în bandă largă a fost identificată drept un obiectiv major la nivel european ca rezultat al faptului că societatea bazată pe cunoaștere are un impact semnificativ asupra competitivității, dezvoltării rapide a comunicațiilor și a tehnologiilor IT, constituind un factor determinant al dezvoltării economiei în ansamblul său. În acest context, la nivel european se analizează oportunitatea includerii serviciilor de bandă largă în sfera serviciului universal, urmând ca în cazul în care la nivel european se vor adopta reglementări în acest sens, MCSI și ANCOM să dezvolte direcțiile de acțiune în sensul specificat în noul cadru de reglementare.